

ВПЛИВ РОДИННОЇ СТРУКТУРИ СТАДА НА БАГАТОПЛІДНІСТЬ СВИНОМАТОК ТА ЖИВУ МАСУ ПОРОСЯТ ПРИ НАРОДЖЕННІ

В.В. Карась, студент, e-mail karasvv@ukr.net

Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Кириченко В.А.

Миколаївський національний аграрний університет

Вивчено вплив родинної структури стада на багатоплідність свиноматок та живу масу поросят при народженні. Встановлено, що вищі показники досліджених ознак мали свиноматки родин Rima, Blackberry, Lassie.

Ключові слова: свиноматки, родинна структура, багатоплідність, жива маса при народженні.

Постановка проблеми. Значення свинарства для збільшення виробництва м'яса обумовлюється біологічними особливостями свиней. Практика передових свинарських господарств показує, що в галузі є значні резерви, реалізація яких дозволить отримати додаткову продукцію при одних і тих самих витрат.

На Миколаївщині, як і в цілому в Україні, свинарство було і в перспективі довго ще залишатиметься пріоритетною галуззю сільськогосподарського виробництва, а звідси і значимість розвитку основних важелів впливу на інтенсивність нарощування свинини, з яких рівень селекційно-племінної роботи має надзвичайно важливе значення.

Так, як на частину свинарства припадає майже третина всіх доходів, одержуваних від тваринництва, найголовнішим завданням технології відтворення є підвищення продуктивності та інтенсивності використання маточного поголів'я з метою одержання від кожної свиноматки не менше двох опоросів та 20 ц дешевої свинини протягом року або вирощування і реалізація не менше 19 - 20 голів висококласного молодняку в племінних господарствах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні в Україні постало завдання радикально відтворити галузь свинарства, перевести її на інтенсивну технологію і досягти того, щоб вона могла давати дешевшу та конкурентоспроможну продукцію. Для цього наша країна має необхідний генофонд і племінну базу свиней, володіє родючими землями, має висококваліфікований потенціал науковців і виробників.

Запорукою успішного розвитку галузі свинарства в конкретному господарстві є правильна організація відтворення стада свиней.

У спеціальній науковій літературі [1-5] зустрічаємо ряд повідомлень про зв'язок родинної структури стада з відтворювальними ознаками свиноматок, проте залишається ще цілий ряд питань які потребують подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою нашої роботи було дослідити вплив родинної структури стада на рівень відтворювальних ознак свиноматок в умовах ФОП «Сагун В.В.» Новоодеського району Миколаївської області.

Матеріали і методика Дослідження проводилися в умовах ФОП «Сагун В.В.» Новоодеського району Миколаївської області на тваринах великої білої породи.

У роботі були використані матеріали виробничого та зоотехнічного обліку на фермі. Біометричну обробку показників було проведено за допомогою ПЕОМ у програмному забезпеченні Microsoft Excel.

Результати досліджень. У ФОП «Сагун В.В.» для відтворення поголів'я свиней використовують свиноматок великої білої породи родин: Гвоздики 7090, Реклами 622, Lassie, Rima, Blackberry.

Одна з основних селекційних ознак у свинарстві це – багатоплідність свиноматок. Аналіз даної ознаки у господарстві (табл. 1) показав, що в середньому по стаду багатоплідність маток становила – $10,8 \pm 0,16$ поросят.

Таким чином, можна стверджувати, що багатоплідність свиноматок у господарстві знаходиться на достатньо високому рівні, оскільки за науковими даними [5] в кращих господарствах України цей показник сягає рівня – 11,0

голів в середньому по великій білій породі. Отже, у нашому господарстві, теоретично наявний потенціал для збільшення багатоплідності маток.

Таблиця 1

Багатоплідність свиноматок різних родин, голів

Родина свиноматок	n	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %
Lassie	12	10,9 ± 0,51	15,52
Rima	15	11,1 ± 0,45	15,17
Blackberry	11	11,0 ± 0,61	17,54
Гвоздики	23	10,4 ± 0,31	13,98
Реклами	19	10,8 ± 0,44	17,28
В середньому по стаду	80	10,8 ± 0,16	13,17

Аналіз впливу родинної структури стада на багатоплідність маток (табл. 1, рис. 1) показав, що найвищий показник багатоплідності мали тварини родини Rima – 11,1 ± 0,45 гол. поросят. Найнижчий показник багатоплідності зафіксовано у маток родини Гвоздики – 10,4 ± 0,31 гол. живих поросят. Різниця між показниками багатоплідності вище вказаних родин склала – 0,7 голів поросят і була вірогідною (p<0,05).

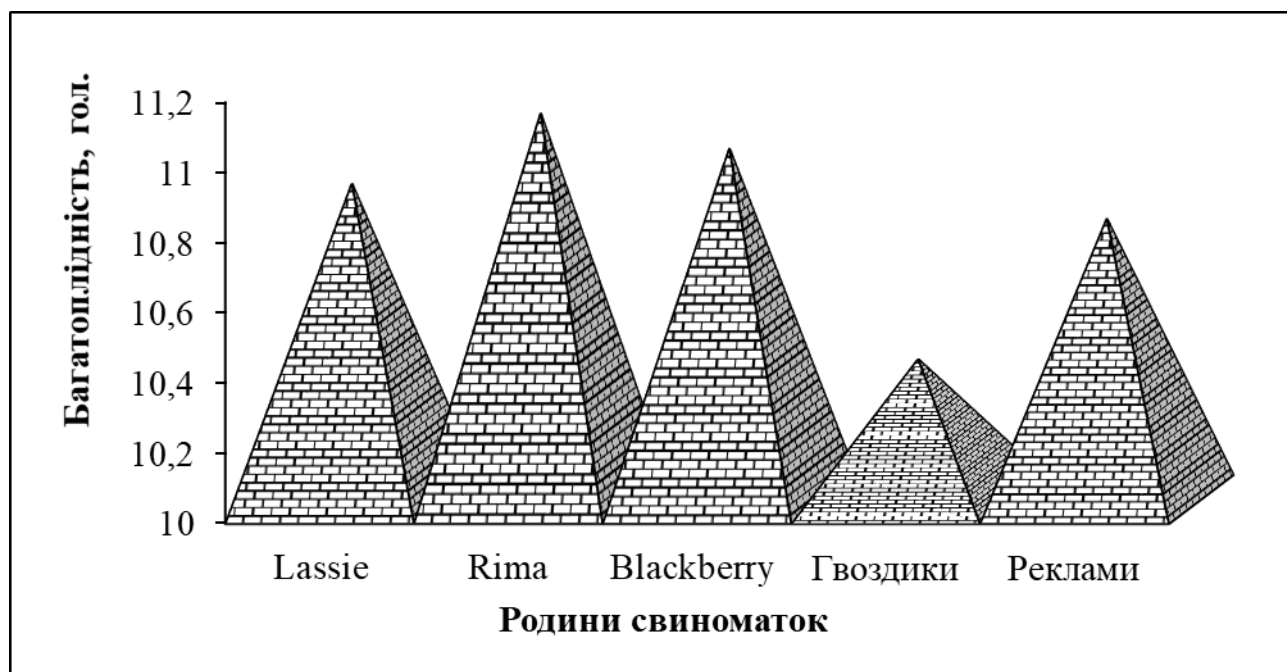

Рис. 1. Вплив родинної структури стада на багатоплідність свиноматок

Відтворювальні якості свиноматок характеризує також такий показник як – великоплідність або маса одного поросяти при народженні. Цей показник тісно пов'язаний з життєздатністю поросят, оскільки відомо, що з підвищенням живої маси поросят при народженні збільшується їх збереженість до відлучення.

В залежності від породної приналежності маса одного поросяти при народженні коливається у межах 0,7-2,0 кг., а в середньому становить 1,2 кг. Успадковування даного показника низьке (коефіцієнт успадкування становить 0,01-0,14). Коефіцієнт кореляції між багатоплідністю та великоплідністю свиноматок – зворотно-пропорційний і коливається в межах від – 0,28-0,36 [2].

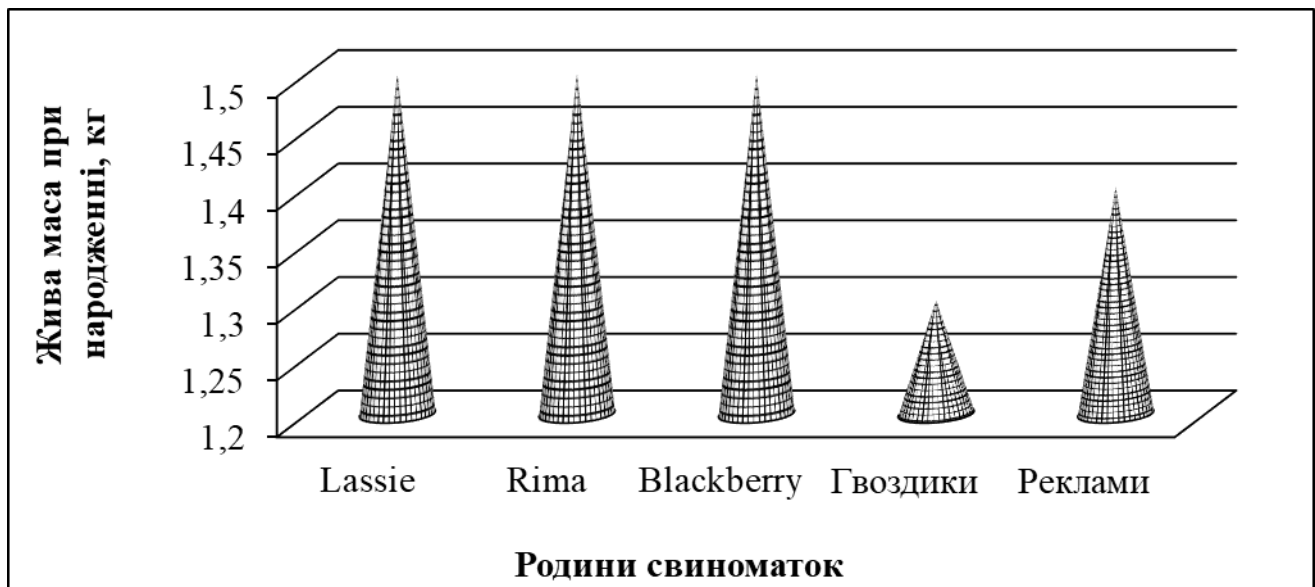
Проведені нами дослідження маси одного поросяти при народженні в умовах ФОП «Сагун В.В.» (табл. 2, рис. 2) показали, що величина даної ознаки в середньому по стаду знаходилась на рівні – $1,4 \pm 0,04$ кг.

Таблиця 2

Маса одного поросяти при народженні у свиноматок різних родин, кг

Родина свиноматок	n	$\bar{X} \pm S\bar{x}$	Cv, %
Lassie	12	$1,5 \pm 0,11$	24,32
Rima	15	$1,5 \pm 0,10$	24,94
Blackberry	11	$1,5 \pm 0,12$	25,29
Гвоздики	23	$1,3 \pm 0,08$	28,86
Реклами	19	$1,4 \pm 0,10$	30,30
В середньому по стаду	80	$1,4 \pm 0,04$	25,39

Встановлено, що свиноматки різних родин відрізнялись за великоплідністю. Так найвищі значення даної ознаки – 1,5 кг мали свиноматки родин Lassie, Rima, Blackberry. Найменші значення маси поросят при народженні – $1,3 \pm 0,08$ кг були зафіксовані у свиноматок родини Гвоздики .

Рис. 2. Вплив родинної структури стада на масу одного поросяти при народженні

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, одержані результати свідчать, що вищі показники багатоплідності та живої маси поросят при народженні мали свиноматки родин Rima, Blackberry, Lassie.

Список використаних джерел

1. Герасимов В.І. Практикум із свинарства і технології виробництва свинини / За ред.В.І. Герасимова. – Вид. 2-е, перероб. та доп. – Харків: Еспада, 2003. – 321с.
2. Журавель М.П. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин / М.П. Журавель, В.М. Давиденко / Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Слово, 2005. – 336 с.
3. Засуха Ю.В. Технологія виробництва продукції свинарства / Ю.В. Засуха, В.М. Негаєвич, М.П. Хоменко та ін. / За загальною редакцією Хоменко М.П. / Підручник. 2-е вид. – Вінниця.: Нова Книга, 2008. – 336 с.
4. Походня Г.С. Відтворна здатність та продуктивність свиней різних генотипів і методів розведення // Ефективне тваринництво. – 2011. – Вип. 4 – С. 33-36.
5. Свинарство і технологія виробництва свинини / Герасимов В.І., Цицюрський Л.М., Барановський Д.І. та ін. // За ред. В.І. Герасимова. – Х.: Еспада, 2003. – 446 с.